

การศึกษาดูงานกลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน

“ตลาดสุขใจ”

ณัฐธรรมาภรณ์ ผู้ประราธนาสิธิ

เขมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด กำหนดจัดโครงการฝึกอบรม หลักสูตร พูจัดการสหกรณ์เครดิตยูเนียน รุ่นที่ 22 ซึ่งมีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน 35 คน มาจากสหกรณ์เครดิตยูเนียน ทุกภูมิภาค ซึ่งในหลักสูตรกำหนดให้มีการศึกษาดูงาน และได้รับข้อเสนอแนะจาก รศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ให้ไปศึกษาดูงานที่สามพรานริเวอร์ไซด์ ด้วยเหตุผลที่สวนสามพรานแบ่งพื้นที่เป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย โรงแรม ห้องอาหาร ห้องประชุม หมู่บ้านไทย ฐานลูกค้าจะเป็นนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานเอกชน และสถาบันการศึกษาได้เข้ามาศึกษาดูงานเป็นประจำ หลักการของสวนสามพรานมีความพยายามที่จะดำเนินกิจกรรมในเรื่องของอนุรักษ์ธรรมชาติ จึงได้จัดโครงการที่เลิกใช้สารเคมีในพื้นที่ของสวนสามพราน โดยเริ่มจากการทำแปลงทดลองขึ้นในพื้นที่ 30 ไร่ มีเป้าหมายเพื่อที่จะนำผลผลิตมาใช้ในโรงแรมโดยตระหนักถึงสุขภาพที่ดีของลูกค้า จึงมีการชวนเกษตรกรมาร่วมโครงการภายใต้โครงการชื่อ “กลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน” โดยมีรศ.จุฑาทิพย์ ภัทราวาท ผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มาช่วยในด้านองค์ความรู้

จุดเด่นของตลาดสุขใจ

1. เป็นการขายตรงจากเกษตรกรสู่ผู้บริโภค โดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง ทำให้เกษตรกรได้รับฟังความต้องการของผู้บริโภคโดยตรง เพื่อนำไปปรับปรุงผลผลิต มีกระบวนการสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้บริโภค โดยการควบคุมคุณภาพของสินค้าในตลาด โดยระบบการคัดกรองจากคณะกรรมการตลาด และมีการตรวจสอบเคมีตกค้างในกรณีที่มีการตรวจพบสารตกค้างจะตัดสิทธิ์ผู้ขาย

2. สร้างความร่วมมือของภาคีผู้ค้าโดยมีสวนสามพรานเป็นพี่เลี้ยงในการดำเนินงานภาคีผู้ค้าร่วมกันเฉลี่ยค่าใช้จ่ายของตลาดในเรื่องสาธารณูปโภค และค่าใช้จ่ายของตลาดต่าง ๆ โดยทางสวนสามพรานลงทุนให้ชุมชนในเรื่องสิ่งปลูกสร้างตลาดในระยะเริ่มต้น

3. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดให้มีการอบรมให้ความรู้ทางด้านการทำเกษตรอินทรีย์ และความรู้โดยทั่วไปให้กับผู้สนใจเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งภาคผู้ค้ายังมีภูมิปัญญาชาวบ้านที่สามารถให้ความรู้ในเรื่องผลผลิตที่นำมาจำหน่ายเป็นอย่างดี

4. มีการพัฒนาของตลาดอย่างต่อเนื่องภายใต้องค์ความรู้ทางวิชาการจากสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

5. เป็นตลาดที่สินค้ามีคุณภาพราคาเป็นธรรม ราคาสินค้าในตลาดอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ

6. สร้างบรรยากาศของความเป็นมิตร ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายมากกว่าตลาดโดยทั่วไป

7. สร้างกระบวนการเรียนรู้ระหว่างผู้ค้า และผู้บริโภค โดยผู้ค้านำความต้องการของผู้ซื้อไปปรับปรุงคุณภาพสินค้า และถ่ายทอดภูมิปัญญาให้กับผู้ซื้อ เช่น แนะนำสรรพคุณของพืชผักพื้นบ้าน แนะนำการปลูกต้นไม้โดยไม่ใช้สารเคมี

8. มีกระบวนการสื่อสารประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง

9. มีการประชุมเกษตรกรผู้ผลิตทุกสัปดาห์เพื่อนำข้อมูลต่าง ๆ มาปรับปรุงแก้ไข

เป็นที่ทราบกันดีว่ากิจกรรมของสหกรณ์เครดิตยูเนียนเน้นที่การส่งเสริมการออม โดยการสะสมทุนและการสะสมเงินฝาก และการให้บริการเงินกู้แก่สมาชิกที่มีความจำเป็นต้องใช้เงินทุนในการประกอบอาชีพ ถึงแม้โดยส่วนใหญ่แล้วสหกรณ์เครดิตยูเนียนจะไม่ได้ดำเนินธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย หรือรวบรวมผลิตผลดังกล่าวข้างต้นก็ตาม แต่แนวคิดทางการตลาดที่ได้รับจากการศึกษาดูงาน “กลุ่ม

ธุรกิจเชิงคุณค่าสามพราน” ก็สามารถนำมาปรับใช้ได้กับงานสหกรณ์ได้ อาทิ เรื่องการรวบรวมตัวกันเป็นเครือข่าย เพื่อผลิตและขายสินค้า โดยสหกรณ์ต่าง ๆ ที่อยู่ภายในอำเภอ หรือจังหวัดเดียวกันรวมกันเป็นเครือข่าย ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงสามารถนำมาเป็นบทเรียนทางการตลาดเพื่อการปรับใช้กับการทำงานของสหกรณ์ ดังนี้

1. กลุ่มธุรกิจเชิงคุณค่า ได้ดำเนินงานทางธุรกิจโดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี ในเรื่องสุขภาพอนามัยและการค้าที่เป็นธรรม

2. การดำเนินการให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของคน ทั้งของผู้ผลิต ผู้สินค้าและผู้บริโภค เน้นการพัฒนาองค์ความรู้ การสร้างความตระหนักต่อคุณค่าที่แท้จริงของชีวิต และการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่บนพื้นฐานของการใช้องค์ความรู้

3. เครือข่ายขยายขอบเขต เป้าหมายพื้นที่ของการทำการเกษตรอินทรีย์ครอบคลุมทั้งจังหวัดนครปฐม ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวได้สร้างแรงศรัทธาต่อการดำเนินงานของกลุ่มว่า เป็นผู้ที่มีความจริงจัง เป็นห่วง เป็นใยต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน และต้องสร้างชีวิตที่ดี เกิดความเป็นธรรมในทางธุรกิจ เป็นการแสดงออกถึงหลักคุณธรรมของ ความรับผิดชอบ เอื้ออาทร ผู้บริโภค ผู้ใช้บริการ และสังคมอย่างน่านับถือ

4. เครือข่ายธุรกิจเชิงคุณค่า

“ตลาดสุขใจ” เน้นการสร้างพันธมิตรทางธุรกิจโดยใช้หลัก การการหนุนเสริม และเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน เป็นการดำเนิน ธุรกิจในลักษณะที่ทุกฝ่ายต่างได้รับผลประโยชน์ที่ดีร่วมกันแบบ win win

5. กระบวนการบริหารตลาดสุขใจ เน้นกระบวนการ มีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ ผลิต ผู้บริโภค เกิดสำนึกความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันของทุก ฝ่าย ทำให้เกิดความรู้สึกความเป็นญาติมิตรที่จริงใจต่อกันและ กัน ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเกิดความภาคภูมิใจในการสร้างคุณงาม ความดีร่วมกัน

6. กระบวนการดำเนินงานของเครือข่ายได้ให้ความสำคัญกับกระบวนการพัฒนาจัดการโซ่อุปทาน โดยให้ ความสำคัญกับในทุกองค์ประกอบ และทุกขั้นตอน บนพื้น ฐาน กระบวนการส่งเสริมการร่วมกลุ่ม การสร้างจิตสำนึก การ เข้มงวดต่อคุณภาพผลผลิต การสร้างเครือข่ายพันธมิตร การ

สร้างและใช้องค์ความรู้ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของ เกษตรกร โดยการสนับสนุน และการร่วมมือของสถาบัน หน่วยงาน ทั้งภาครัฐ และเอกชน

unสรุป

จากข้อมูลดังกล่าว หากสหกรณ์แต่ละแห่งใส่ใจ ศึกษา วิเคราะห์และนำมาปรับใช้ในการทำงานของสหกรณ์ แล้ว มั่นใจว่าการทำงานของสหกรณ์ จะส่งผลให้สมาชิก และประชาชนเกิดความศรัทธา ความภาคภูมิใจ และความ รู้สึกร่วมเป็นเจ้าของ ความตระหนัก มุ่งมั่นร่วมกัน อันจะ เป็นคุณูปการต่อการพัฒนาทั้งในด้านด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม จะเป็นการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนบนพื้นฐานของ หลักคุณธรรม และจิตตารมณ์ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่ แท้จริงอย่างแน่นอน